

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **V. P.**, , jako nástupce E. F. P., zastoupeného Mgr. Danielem Holým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2024, č. j. MPSV-2024/201845-911, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2025, č. j. 21 Ad 31/2024-31,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Danielovi Holému, advokátovi se sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši **12 269,40 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

### Odůvodnění:

#### I. Vymezení věci

[1] Věc se týká snížení doplatku na bydlení podle § 44 odst. 3, odst. 7 písm. b) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, z důvodu změny příjmu společně posuzované osoby. Jde o to, zda se v případě užívání ubytovacího zařízení uplatní při výpočtu doplatku na bydlení, jsou-li splněny ostatní zákonné podmínky, omezení podle § 34 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi umožňující zahrnout do odůvodněných nákladů na bydlení nanejvýš 80 % normativních nákladů na bydlení podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) je synem původní žalobkyně, s kterou v minulosti společně bydlel v ubytovně. Původní žalobkyně byla příjemcem dávky pomoci v hmotné

nouzi doplatku na bydlení, pro jehož výpočet byly rozhodné nejen její příjmy, ale i příjmy stěžovatele jako společně posuzované osoby. Právě změna příjmů stěžovatele byla důvodem, pro který Úřad práce České republiky – pobočka pro hlavní město Prahu (dále jen „prvostupňový správní orgán“) rozhodnutím ze dne 30. 5. 2024, č. j. 19011/2024/AAF (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), snížil výši doplatku na bydlení z částky 2 490 Kč na částku 741 Kč, a to s účinností od 1. 12. 2018.

[3] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl odvolání původní žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí a toto rozhodnutí potvrdil. Původní žalobkyně namítala, že při výpočtu doplatku na bydlení bylo nesprávně postupováno podle § 34 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Podle jejího názoru mělo být pro účely určení odůvodněných nákladů na bydlení užívání „ubytovacího zařízení“ postaveno na roveň užívání „bytu“ podle § 34 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Při započtení plné výše nákladů uvedených v zákoně o státní sociální podpoře, jak je tomu při užívání bytu, by byl doplatek na bydlení vyšší. Žalovaný s tímto závěrem nesouhlasil. Poukázal na odlišnou definici pojmu „byt“ podle § 33a odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi a pojmu „ubytovací zařízení“ podle § 33a odst. 3 tohoto zákona.

[4] Původní žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v průběhu řízení o ní však dne X zemřela. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) proto rozhodl usnesením ze dne 25. 3. 2025, č. j. 21 Ad 31/2024-26, podle § 107 odst. 2 občanského soudního řádu ve spojení s § 64 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) s přihlédnutím k § 46 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi tak, že stěžovatel vstoupil na místo původní žalobkyně jako její procesní nástupce. Napadeným rozsudkem následně žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že odůvodnění prvostupňového rozhodnutí i rozhodnutí žalovaného jsou v souladu s obsahem správního spisu. Tomu, aby při výpočtu doplatku na bydlení byly u ubytovacího zařízení zohledněny náklady až do plné výše normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře, brání § 34 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi, který umožňuje jejich zahrnutí jen do výše 80 %.

## II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[5] Stěžovatel podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., navrhl jej zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení. Městský soud podle jeho názoru nesprávně posoudil právní otázku týkající se charakteru bydlení stěžovatele, resp. původní žalobkyně. Neobstojí závěr, že užívání bytu a ubytovacího zařízení nemůže být z hlediska výše doplatku na bydlení postaveno naroveň. V této souvislosti měly správní orgány a městský soud posoudit užívání ubytovacího zařízení a bytu materiálně, a nikoli setrvávat na striktním výkladu právních předpisů. Ze smlouvy o ubytování ze dne 11. 4. 2018 nelze dovodit, že dlouhodobé ubytování původní žalobkyně a stěžovatele nemá charakter bydlení v bytě. Rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný, jelikož městský soud svůj myšlenkový proud ničím nepodložil. Po jeho zrušení se žalovaný bude muset zaměřit zejména na to, že ubytovací zařízení užívané stěžovatelem slouží k uspokojování jeho bytové potřeby stejně jako „klasická bytová jednotka“ a že náklady na bydlení v ubytovací jednotce jsou u stěžovatele natolik vysoké, že není namístě doplatek na bydlení snižovat.

pokračování

[6] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl kasační stížnost zamítnout. Zopakoval postup, jakým byla vypočtena výše doplatku na bydlení za příslušné období. Správní orgány postupovaly podle konzistentního výkladu, který je v souladu s textem i účelem zákona o pomoci v hmotné nouzi, a vypořádaly námitky stěžovatele.

### III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

[8] Pro posouzení procesních předpokladů, za nichž lze kasační stížnost věcně projednat, má význam, že stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí ve věci pomoci v hmotné nouzi. O takové žalobě je podle § 31 odst. 2 s. ř. s. oprávněn rozhodovat specializovaný samosoudce. Kasační stížnost ve věci, ve které v řízení před krajským soudem rozhodoval samosoudce a která „svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“, je podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[9] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. je dán pouze za situace, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost vyžaduje učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Tato v minulosti vymezená kritéria se uplatní i za platné zákonné úpravy, která rozšířila okruh případů, kdy Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (např. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, odst. [11]).

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Napadenému rozsudku nelze vytknout nepřezkoumatelnost. Městský soud se v něm řádně vypořádal se žalobními důvody, k čemuž postačí odkázat na jeho odůvodnění (k samotné nepřezkoumatelnosti existuje rozsáhlá judikatura Nejvyššího správního soudu, z nedávné doby např. rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2024, č. j. 9 Afs 99/2024-55, odst. [31] a [32], a v něm uvedená rozhodnutí).

[12] Podle § 34 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi „[d]o odůvodněných nákladů bydlení se započítávají v případech hodných zvláštního zřetele při užívání jiného než obytného prostoru nebo ubytovacího zařízení úhrada nákladů uvedená v písmenech a) až c), a to do výše, která je v místě obvyklá, avšak maximálně do výše 80 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře“. Tento zákon současně jednoznačně vymezuje pojmy „byt“ (§ 33a odst. 1), „jiný než obytný prostor“ (§ 33a odst. 2) a „ubytovací zařízení“ (§ 33a odst. 3). Slova „jiný než“ se v citovaném ustanovení jako součást pojmu „jiný než obytný prostor“ nevztahují k ubytovacímu zařízení. Již z textu § 34 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi je tedy zřejmé, že omezení nákladů bydlení ve výši 80 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře se v případě ubytovacího zařízení uplatní. To, že původní žalobkyně a stěžovatel bydleli v ubytovacím zařízení,

a nikoli v bytě, nebylo sporné. Stěžovatel netvrdil, že užívá byt, nýbrž že pro účely doplatku na bydlení je třeba ubytovací zařízení klást na roveň bytu.

[13] Napadený rozsudek tak vychází z jednoznačného znění § 34 písm. d) zákona o pomoci v hmotné nouzi, který nemůže být překonán tím, že se v zákoně vymezeným pojmům přizná odlišný význam. Záměr zákonodárce je zřejmý i z důvodové zprávy k zákonu č. 252/2014 Sb., kterým byl novelizován zákon o hmotné nouzi (k jeho bodu 22), podle které „[n]ižší výše než 100 % *normativních nákladů byla určena, protože nebytové prostory nemohou být dražší než prostory bytové a ze státních prostředků se mají podporovat hlavně prostory určené k vhodnému a trvalému bydlení*“ (Poslanecká sněmovna, 7. volební období, 2013-2017, sněmovní tisk 256).

[14] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele není dán za situace, kdy stěžovatel v kasační stížnosti sice nastoluje právní otázku, která se potenciálně týká i dalších subjektů, její řešení však vyplývá přímo z textu právního předpisu (srov. usnesení NSS ze dne 7. 3. 2024, č. j. 3 As 41/2022-42, odst. [13], nebo ze dne 26. 9. 2024, č. j. 5 As 102/2024-35, odst. [22]).

#### IV. Závěr a náklady řízení

[15] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. podle úspěchu ve věci. Je tomu tak z toho důvodu, že při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost jde o zjednodušený meritorní přezkum napadeného rozhodnutí městského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. se neuplatní. V posuzované věci měl úspěch sice žalovaný, tomu ale v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení mu tak nebyla přiznána.

[17] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 27. 8. 2025, č. j. 9 Ads 115/2025-25, ustanovil zástupcem stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti advokáta Mgr. Daniela Holého. Hotové výdaje a odměnu ustanoveného zástupce za zastupování stěžovatele hradí stát (§ 35 odst. 10 a § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal zástupci odměnu za dva úkony právní služby – převzetí a přípravu zastoupení a doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Při stanovení odměny za jeden úkon právní služby vyšel z tarifní hodnoty ve věci kasační stížnosti (§ 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu). Za dva úkony právní služby jde o částku 9 240 Kč (tj. 2 x 4 620 Kč), kterou je třeba zvýšit o 900 Kč (tj. 2 x 450 Kč), tedy o náhradu hotových výdajů vztahující se ke dvěma úkonům právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, tudíž se jeho odměna a náhrada hotových výdajů zvyšuje o tuto daň ve výši 21 %, tj. o částku 2 129,40 Kč (§ 35 odst. 10 věta druhá před středníkem s. ř. s.). Celková odměna

pokračování

a náhrada hotových výdajů ustanoveného zástupce tak činí 12 269,40 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

**P o u č e n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2025

JUDr. Radan Malík  
předseda senátu